

רשותות

ספר החוקים

16 בפברואר 2016

2531

ז' באדר א' התשע"ו

עמוד

548	חוק הסדרת העיסוק בהדרבה תברואית, התשע"ו-2016	2016
	תיקונים עיקיפים:	
	חוק בתי משפט לעניינים מינוחיים, התש"ס-2000 – מס' 95	
	חוק הגנת הסביבה (סמכויות פיקוח ואכיפה), התשע"א-2011 – מס' 4	
574	חוק חופשה שנתית (תיקון מס' 15 והוראת שעה), התשע"ו-2016	2016

חוק הסדרת העיסוק בהדבורה תברואית, התשע"ו-2016*

פרק א': מטרה והגדרות

1.	חוק זה מטרתו להסדיר את העיסוק בהדבורה מזוקים לאדם ולרכוש, שאינה לצרכים חקלאיים, ובכלל זה לקבוע הוראות לעניין הנסיבות ואופן פעולתם של העוסקים בהדבורה כאמור, הלכתי הרישוי לעיסוק בהדבורה והפיקוח על העיסוק כאמור, בין השאר על ידי קביעת איסורים וחובות בהתאם לעקרון זהירותה המונעת, והיכול לשם הגנה על חיי אדם, בריאותם ואיכותם חייהם של בני אדם, מניעת מפגעים תברואתיים וסביבתיים, והגנה על הסביבה לרבות משאבי הטבע, הממערכות האקולוגיות והמגוון הביולוגי, למען הציבור ולמען הדורות הבאים ובהתחשב בנסיבותם.	מטרה
2.	<p>"אמצעי טיפול" – אמצעים מבנים, פיזיקליים או ביולוגיים להשמדה, למשיכה, ללכידה, לעיכוב התפתחות, לדחיה, להרחקה או לצמצום אוכלוסייה של מזוקים, או אמצעים כימיים למשיכה או ללכידה של מזוקים;</p> <p>"בית גידול למזוקים" – כל מצע לרבות מבנה, כלי תחבורה, מקווה מים, צמח, מבל, שטח פתוח, מיתקן, חפץ או חומר, שמצוון, אופן החזותו או אופן השימוש בו מאפשרים התפתחות מפגע או מטרה, למעט מצע כאמור בסביבה טبيعית ולמעט אדם או בעלי חיים שאינם מזוקים;</p> <p>"גן לאומי", "ערק טבע מגן" ו"שמורת טבע" – כהגדרתם בחוק גנים לאומיים;</p> <p>"הדבורה" – שימוש באמצעים כימיים להשמדה, לעיכוב התפתחות, לדחיה, להרחקה או לצמצום אוכלוסייה של מזוקים;</p> <p>"הדרבה באידך" – הדבורה באמצעות גז;</p> <p>"הוועדה המיעצת" – הוועדה המיעצת לענייני מדברים שמונתה לפי סעיף 24;</p> <p>"חוק גנים לאומיים" – חוק גנים לאומיים, שמורות טבע, אתרים לאומיים ואתרי הנצחה, התשנ"ח-1998¹;</p> <p>"חוק הגנת הסביבה" – חוק הגנת הסביבה (סמכויות פיקוח וביציפה), התשע"א-2011²;</p> <p>"חוק החומרים המסוכנים" – חוק החומרים המסוכנים, התשנ"ג-1993³;</p> <p>"חוק העונשין" – חוק העונשין, התשל'ז-1977⁴;</p> <p>"חוק להגנת חיית הבר" – חוק להגנת חיית הבר, התשע"ו-2015⁵;</p> <p>"חיית בר מוגנת" – כהגדרתו בחוק להגנת חיית הבר;</p> <p>"מדובר" – מי שיש בידו רישיון מדובר הרשות במרשם המדברים לפי סעיף 13;</p> <p>"מדובר מסיע" – במשמעותו בסעיף 6;</p> <p>"מוזקרים מעובדים" – תוצרים של תעשייה או מלאכה, ובכלל זה, מוצרי מזון, למעט תוצרת חקלאית לא מעובדת, ולربות אריזות של תוצרים כאמור;</p>	הגדרות

* התקבל בכנסת ביום כ"ט בשבט התשע"ו (8 בפברואר 2016); הצעת החוק ודבריו הסבר פורסמו בהצעות חוק הממשלת – 861, מיום ט"ז באדר ב' התשע"ד (18 במרס 2014), עמ' .482.

¹ ס"ח התשנ"ח, עמ' .202.

² ס"ח התשע"א, עמ' .738.

³ ס"ח התשנ"ג, עמ' .28.

⁴ ס"ח התשל"ז, עמ' .226.

⁵ ס"ח התשע"ו, עמ' .10.

"מזוקים" – בעלי חיים שאינם ערך טבע מוגן או חיית בר מוגנת, העולאים לגרום למפגע או למטרד, ומונויים בתוספת הראשונה;

"מטרד" – נוכחות או פעילות של מזוקים הגורמת נזק לרכוש, ובכלל זה לモוצרים מעובדים, או אינזוחות חמורה לאדם, או שיש חשש ממשי שתגורום לנזק או לאי-נוחות כאמור;

"המנהל" – עובד המשרד הכספי במישרין למנהל הכללי של המשרד, שהשר הסמיכו לעניין פרק ו';

"מפגע" – נוכחות או פעילות של מזוקים הגורמת לפגיעה בגוף האדם או בבריאותו או שיש חשש ממשי שתגורום לפגיעה כאמור, והכל באחת מדריכים אלה:

(1) עקיצה, נשיכה, התזה, מגע או השפעה של מזוקים, העולאה לגרום לתגובה פיזית באדם;

(2) העברת מחלת מחלת לאדם;

"משמעות" – מי שפעיל, דרך קבע, אדם אחר ביצוע הדברה, בין שהפעיל הוא מדבר ובין שאינו מדבר ובכלל זה מי שהוא בעליהם או מנהל של עסק המציע לציבור שירות הדבירה;

"המשרד" – המשרד להגנת הסביבה;

"סביבה טבעית" – כל אחד מלאה:

(1) מקום שהוא בצורתו הטבעית או שלא עבר שינויים משמעותיים על ידי אדם, או שצורתו הטבעית שוחזרה או שהוא מועד לשוחזר כאמור;

(2) שמורת טבע, גן לאומי או מקום שיועד בתכנית כהגדرتה בחוק התכנון והבנייה, התשכ"ה-1965⁶, לשמורת טבע, لأن לאומי או ליער;

(3) מקום שאינו בצורתו הטבעית אך מתקיימת בו מערכת אקולוגית טבעית או שמטרתו יצרה של תנאים המדרמים מערכת אקולוגית טבעית;

"פעולות מניעה" – פעולות מבניות או טכניות המופעלות לבני בית גידול למזוקים לשם מניעת התפתחות של מזוקים, מפגע או מטרד, ובכלל זה סילוק, יbos, ניקוז, כיסוי, בניה וסתימה;

"רישון מדבר", "רישון" – כל אחד מלאה: רישון מדבר בדירות, רישון מדבר במבנים ובשטח פתוח, רישון מדבר באיד או רישון מדבר צבאי;

"רישון מדבר בדירות", "רישון מדבר במבנים ובשטח פתוח", "רישון מדבר באיד" ו"רישון מדבר צבאי" – כמשמעותם בסעיפים 4 ו-23;

"הרשם" – רשם לענייני מדברים שמונה לפי סעיף 23;

"תכשיר הדבירה" – חומר או תערובת של חומרים כימיים, בכל מצב צבירה, המיעדרים להדרורה;

"תכשיר הדבירה רשות" – תכשיר הדבירה שנרשם לפי חוק החומרים המסוכנים;

"השר" – השר להגנת הסביבה.

פרק ב': רישוי מדברים

- .3. (א) לא יעסוק אדם בהדבירה אלא אם כן יש בידו רישון מדבר שניtan לו לפי חוק זה חובת רישוי מסוג המתאים לביצוע הדבירה, ובהתאם לתנאי הרישון ולהוראות לפי חוק זה.

⁶ ס"ח התשכ"ה, עמ' 307.

(ב) לעניין חוק זה, "עיטוק בהדרכה" – כל אחד מלאה, בין שהוא נעשה בתמורה ובין שלא בתמורה:

- (1) ביצוע הדרכה דרך עיסוק, לרבות באמצעות תכšíיר הדרכה המיועד לפי דין לשימוש הציבור הרחוב;
- (2) ביצוע הדרכה בתכšíיר הדרכה שאינו מיועד לפי דין לשימוש הציבור הרחוב, אף אם הוא נעשה באופן אקראי;
- (3) ביצוע פעולות מניעה או שימוש באמצעות טיפול שקבע השה, לאחר התיעצחות עם שר הבריאות ועם הוועדה המיעצת ובאישור ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת.

4. (א) אלה סוגים רישיונות מדברי והפעולות המותרות לדברי לפי כל סוג של רישיון:

(1) רישויון מדברי בדירות – רישויון לבצע הדרכה, למעט הדרכה באידוי, הדרכה

במוצרים מעובדים והדרכת מזיקים המפורטים בתוספת השניה בכל אחד מלאה:

(א) דירה המשמשת למגורים או משרד שטחו אינו עולה על 500 מ"ר
לרובות חצריהם הצמודים להם;

(ב) רכוש משותף בבניין שיש בו לכל היותר 16 דירות או משרדים כאמור
בפסקת משנה (א);

(2) רישויון מדברי במבנים ובשטח פתוח – רישויון לבצע כל הדרכה, למעט הדרכה באידוי;

(3) רישויון מדברי באידוי – רישויון לבצע כל הדרכה;

(4) רישויון מדברי צבאי – רישויון לבצע פעולות הדרכה המותרות למי שיש בידו

רישויון מדברי בדירות, במקומות המנוים בפסקה (1) ובמקומות נוספים שנקבעו ברישויון, והיכול בשתייה מחנות צבא הגנה לישראל.

(ב) השר רשיי לקבוע כי הדרכה של מזיקים מסוימים, שימוש בתכšíיר הדרכה מסוים, או ביצוע פעולות מניעה או שימוש באמצעות טיפול מסוימים שנקבעו בעיטוק בהדרכה לפי סעיף (ב)(3), יותרו רק למי שבידם רישויון מדברי מסווגים שיקבע, או יותנו בתנאים מסוימים לרבות הכשרה ייודית.

(ג) השור, לאחר התיעצחות עם שר הבריאות והוועדה המיעצת ובאישור ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת, רשאי לקבע כי פעולות הדרכה נוספות שהן בעלות סיכון נמוך לבניות הציבור ולסביבה או פעולות הדרכה המתבצעות בסוגי מבנים ומקומות שאין בהם סיכון גבוה לבניות הציבור או לסביבה, הן פעולות שմדברי בדירות רשאי לעסוק בהן, או פעולות שմדברי בדירות רשאי לעסוק בהן בהנחייה של מדברי במבנים ובשטח פתוח ובהתאם לתנאים ולהוראות שיקבע השור.

5. (א) לא ישتمש אדם בתואר או בכינוי שמשמעותו מהם שהוא מדברי או שיש בידו רישויון מדברי מסוים, אלא אם כן יש בידו רישויון מדברי תקף המתאים לעיטוקו בהתאם להוראות לפי חוק זה.

(ב) לא יציג אדם את עצמו או את מי שפועל מטעמו כמדברי או כמו שיש בידו רישויון מדברי מסוים, אלא אם כן יש בידו רישויון מדברי תקף המתאים לעיטוקו בהתאם להוראות לפי חוק זה.

סוגי רישיונות
מדברי

ייחוך התואר
ואיסור התחזות

- ס' 6.
- סיוון ביצוע הדבורה**
- (א) על אף האמור בסעיף 3, מדבר רשיין לסייע למדבר אחר ביצוע הדבורה, למעט הדבורה באյוד, גם אם אין בידו רישיון מדבר מהסוג המתאים לביצועה, ובלבך שיש בידי המדבר המסתיע רישיון לבצע את הדבורה והמדבר המשיע פועל בנסיבות ובהשגתו של המדבר המסתיע בעת ביצוע הדבורה, ובהתאם להנחיותיו.
- (ב) מדבר רשיין להסתיע במדבר מסיע ביצוע הדבורה, למעט הדבורה באյוד, ובלבך שמתקיים שניים אלה:
- (1) המדבר המשיע מסר לו, לפני תחילת ביצוע הדבורה, העתק מרישיון המדבר שלו התקף בעת ביצוע הדבורה, והמדבר המסתיע שمر את העתק הרישיון האמור לתקופה של שלוש שנים מיום ביצוע הדבורה או לתקופה אחרת שקבע השר לפי סעיף 16;
 - (2) המדבר המסתיע נוכח ומשגיח על המדבר המשיע בעת ביצוע הדבורה ונונן לו הנחיות מתאימות לביצועה.
- תנאים למתן רישיון
- (א) הרשם ייתן רישיון מדבר לבקשת שמתקיים לגבי כל אלה, לפי העניין:
- (1) הוא יחיד, בגין ותושב קבוע בישראל;
 - (2) הוא אינו פסול דין;
- (3) לעניין מבקש רישיון מדבר בדירות, רישיון מדבר במבנים ובשתח פتوוח או רישיון מדבר באյוד – הוא לא הורשע בעבירה פלילית אשר מפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי לשמש מדבר;
- (4) (א) הוא השלים השתתפות בתכנית הכשרה מתאימה לסוג הרישיון המבוקש, הכוללת הכשרה מעשית, שהרשם הכיר בה לפי הוראות פסקת משנה (ב), ובסיומה עמד בהצלחה בבחינה שערך הרשם לפי הוראות אותה פסקת משנה, ולענין מבקש רישיון מדבר צבאי – הוא השתתף בהכשרה ועמד בבחינה כאמור, הכוללות לפחות את ההכשרה והבחינה של מבקש רישיון מדבר בדירות; ואולם, מבקש רישיון מדבר בדירות שהוא בידו רישיון מדבר צבאי ממשך שנה לפחות שבה עסק בפועל בהדרגה בהתאם לרישיונו, לא תחול עליו חובת ההכשרה ועמידה בבחינה כאמור, ובלבך שהגיש את הבקשה למתן רישיון בטרם חלפו שלוש שנים ממועד סיום שירותו בצבא הגנה לישראל.
- (ב) השר לאחר התיעיות עם הוועדה המייעצת ובאישור ועדת הפנים והגנת הסביבה של הבנשת, יקבע הוראות לעניין הכרה בתכנית הכשרה כאמור בפסקת משנה (א), ובכלל זה הוראות לעניין באופן הגשת בקשה להכרה כאמור, התנאים למתן ההכרה לרבות לעניין הכשרה שנערכה מחוץ לישראל, תוכן ההכשרות העיוניות והמעשיות והיקפן, דרכי ההכשרה, וכן הוראות לעניין עריכת בחינות בסיום תכנית ההכשרה;
- (5) לעניין מבקש רישיון מדבר במבנים ובשתח פתוח או רישיון מדבר באյוד – הוא בעל שירותי ניסיון בעיסוק בהדרגה כמפורט להלן:
- (א) לעניין רישיון מדבר במבנים ובשתח פתוח – יהיה בידו רישיון מדבר בדירות, ממשך שנה לפחות שבה עסק בפועל בהדרגה בהתאם לרישיונו;
 - (ב) לעניין רישיון מדבר באյוד – יהיה בידו רישיון מדבר במבנים ובשתח פתוח, ממשך שנה לפחות שבה עסק בפועל בהדרגה בהתאם לרישיונו;

- (6) לעניין מבקש רישיון מדבר צבאי – הוא משרת בשירות סדר בהגדרתו בחוק שירות ביטחון [נוסח משולב], התשמ"ו-1986;⁷
- (7) מותקיים בו תנאים נוספים שנקבעו לפי סעיף קטן (ד).
- (ב) השר רשאי לקבוע הוראות לעניין אופן הגשת בקשה לרישיון מדבר או לחידוש, ובכלל זה מסמכים ומידע הדורושים לרשות לשם קבלת החלטה בבקשתה למתן רישיון.
- (ג) הרשם יפרנסם באחר האינטראנס של המשרד טופסי בקשה ורשימת מסמכים שיש לצרף בבקשתה; טפסים ומידע כאמור יועמדו לרשות הציבור גם בלשכות המחוויות של המשרת.
- (ד) השה לאחר התיעצות עם הוועדה המיעצת ובאישור ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת, רשאי לקבוע תנאים נוספים למtan רישיון או לחידשו, בין היתר כדי להבטיח את מוציאותו של המדבר וכדי למנוע פגעה בסביבה או בבריאות הציבור, ובכלל זה חובת ביצוע התמחות מעשית בbijoux הדרכה אצל מדברי, ורשאי ההתחמות, התנאים לbijoux התמחות וכן פטור מהתחמות באופן מלא או חלק, ורשאי הוא לקבוע תנאים שונים לסוגי רישיונות שונים.
- (ה) אין בהוראות לפי סעיף קטן (ד) כדי לגורע מהובת השתתפות בהשתלמות לפי סעיף 17.
- על אף האמור בסעיף 7, הרשם, לאחר התיעצות עם הוועדה המיעצת ולאחר שנתן למבקש הרישיון הזדמנות לטעון את טענותיו, רשאי לסרב לתת רישיון למבקש שמתקיים בו התנאים לפי הסעיף האמור, אם מצא כי קיימות נסיבות שבשלוחן אין להתחם למבקש רישיון, לרבות מטעמים הנוגעים למהימנותו.
- (א) תוקפו של רישיון מדבר יהיה למשך שנים, ונינתן לחדרו לתקופות נוספות של חמיש שנים בכל פעם.
- (ב) מדבר המבקש לחפש רישיון שנייתן לו לתקופה נוספת, ניתן לרשם, 60 ימים לפחות לפני תום תוקפו של הרישיון, בבקשת לחידשו; הרשם רשאי להתריר הגשת בקשה לחידוש רישיון לאחר המועד האמור מטעמים שיירשמו; הרישיון יוחדש בהתאם התנאים לפי חוק זה למtan רישיון, ואולם מדבר כאמור לא יידרש להשתתף בתכנית הכשרה ולעמוד בבחינה כאמור בסעיף 7(א) לשם חידוש הרישיון, אלא אם כן הורה על כך הרשם לפי סעיף 10 או שמתקיים תנאי אחדים שקבע השר לפי סעיף 7(ד).
- (ג) על אף האמור בסעיף זה, הרשם רשאי, לאחר שנתן למבקש הזדמנות לטעון את טענותיו, לתת רישיון או לחדרו לתקופות קצרות מתקופה האמורה בסעיף קטן (א). מטעמים מיוחדים שיירשמו, ובבדוק שהודיע למבקש הרישיון בכתב את נימוקיו.
- (א) הרשם, לאחר התיעצות עם הוועדה המיעצת, רשאי לסרב לחפש רישיון, להנתן את חידוש הרישיון בהשתתפות בתכנית הכשרה או בעמידה בבחינה כאמור בסעיף 7(א), לבטל ריזוקו, להגבילו, או להחלתו לתקופה שלא עולה על שנה, והכול לאחר שנתן למדבר הזרמנות לטעון את טענותיו בכתב, בהתאם אחד מכל:
- (1) הרישון ניתן לו על יסוד מידע כוזב, שנוי, מטעה או חלק;
 - (2) הוא חדל לעסוק בהדברה;
 - (3) חדל להתקיים בו תנאי מהתנאים למtan הרישיון לפי חוק זה;

- (4) הוא הפר תנאי מתנאי הרישוין או הוראה מההוראות לפי חוק זה, או הוראת חיקוק אחר בקשר עם עיסוקו כمدביר;
- (5) הוא הורשע בעבירה פלילית אשר מפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי לדעת הרשם לשמש מדריב;
- (6) הוא מסר לרשם, לעובד אחר של המשרד להגנת הסביבה או למפקח שהוסמך לפי סעיף 29 שדרש ממנו מידע לשם מילוי תפקידו מידע כוזב, מטענה, שגוי או חלקו בקשר לעובדתו כמדביר;
- (7) הוא גילה חוסר מקצועיות או רשלנות במסגרת עבודתו כמדביר.
- (ב) בלי לגרוע מההוראות סעיף קטן (א), הרשם, לאחר התיעצות עם הוועדה המיעצת, רשאי להתלוות רישוין שנינן למדביר אם הוגש נגדו כתב אישום בשל ביצוע עבירה כאמור בסעיף קטן (א)(ז), עד למתן פסק דין סופי בעניין, והיכול אם ראה שחומרת העניין או טובת הציבור מחיבים זאת ולאחר שננתן למדביר הזדמנויות לטעון את טענותיו בכתב.
- (ג) היה לרשם יסוד סביר להניח כי מתקיימת לגבי מדריב עליה מהעלות האמורות בסעיף קטן (א) או (ב), וסביר כי קיים צורך דחוף להתלוות או להגביל את רישוינו של המדריב לשם הגנה מיידית על הסביבה או על בריאות הציבור, רשאי הוא להתלוות למדריב הזדמנויות לטען את טענותיו בכתב, בהקדם האפשרי לאחר ההטליה או ההגבלה.
- (ד) סבר הרשם כי הפגם כאמור בסעיף קטן (א) ניתן לתיקון, רשאי הוא להורות למדביר לתקןנו ורשאי הוא להורות על אופן התקיקון ועל המועד להתיקון, וכן רשאי הוא להורות כי עד לביצוע התקיקון לא יבצע המדריב פעולות הדברה שעליהם יורה; חלפה התקופה שקבע הרשם והפגם לא תוקן להנחה דעתו, רשאי הוא, לאחר שננתן למדביר הזדמנויות לטען את טענותיו בכתב, לנוקט אמצעים כאמור בסעיף קטן (א).
- (ה) בוטל רישוין מדריב לפי סעיף קטן (א)(1), (4), (5), (6) או (7), לא יהיה אותו אדם רשאי להגיש בקשה לרישוין מדריב בטорм חלפו שנתיים ממועד ביטול הרישוין כאמור אלא אם כן סבר הרשם, לאחר התיעצות עם הוועדה המיעצת, כי קיימים טעמים מיוחדים שיירשמו, המצדיקים מתוך רישוין לאותו אדם בטорм חלפה התקופה האמורה.
- (ו) ניתנה למדריב הזדמנות לטען את טענותיו לפי סעיף זה בכתב, רשותו הועודה המיעצת, לפי בקשת המדריב או רישוין להשמע את טענותיו לפניה בעלפה.
11. רישוין מדריב הוא איש; מדריב לא יעביר לאדם אחר את הרישוין שבידו ולא יתיר לאדם אחר לעשות שימוש ברישוינו.
12. מדריב יודיע לרשם לפחות על כל שינוי בפרטים שמסר בבקשת למתן רישוין או חובת עדכון פרטיים לחידושו, באופן שלילו יורה הרשם.
13. (א) הרשם ינהל מרשם של בעלי רישיונות מדריב שיכלול, בין השאר, פרטיים אלה: מרשם מדריבים
- (1) פרטי המדריב, סוג הרישוין שבידו ותקופת תוקפו;
 - (2) ביטול או הטליה של רישוין מדריב;
 - (3) פרסום בדבר עיצום כספי שהוטל על המדריב כאמור בסעיף .45.

(ב) המרשם יהיה פתוח לעיון הציבור במשרד הראשי של המשרד, ויפורסם באתר האינטרנט של המשרד, ואולם לא יפורסם מידע כאמור בסעיף קטן (א) לעניין בדבר צבאי.

(ג) על פרסום הפרטים האמורים בפסקאות (2) ו(3) שבסעיף קטן (א), יהולו הוראות סעיף 45, בשינויים המחויבים.

פרק ג': חובה מדבר, מפעיל ומזמן הדבורה

14. (א) מדבר לא יבצע הדבורה אלא אם כן בחן ומצא כי קיים חשש למפגע או למטרד המעידיק את ביצוע הדבורה.

(ב) בטרם ביצוע הדבורה יבחן מדבר אם ניתן, בנסיבות העניין, לבצע פעולות מניעה או לישוט שימוש באמצעות טיפול, אשר לא נקבע לפי סעיף 3(ב)(3), לשם מניעת המפגע או המטרד או סילוקו; מצא מדבר כי אפשר לנתקו את הפעולות או את האמצעים כאמור, יביא את העניין לידיעת מזמין הדבורה ולא יבצע את הדבורה, אלא אם כן מצא כי לא ניתן בנסיבות העניין לנתקו את אותן פעולות או את אותם אמצעים.

(ג) מדבר לא יבצע הדבורה של מזיך אלא אם כן התקיימו הנسبות המנווית בתוספת הריאשונה לעניין אותו מזיך, אם נקבעו, או אם ניתן אישור להדברת אותו מזיך לפי סעיף 22.

(ד) ביצוע הדבורה יפעיל מדבר בהתאם להוראות כל דין החל עליו לעניין ביצוע הדבורה ובהתאם להוראות אלה:

(1) יישא עמו את רישיונו בעת ביצוע הדבורה, ויצויגו למזמין הדבורה, לפי דרישתו;

(2) ימסור למזמין הדבורה לפני ביצועה מידע לעניין טيبة של הדבורה, ובכלל זה שם תכשיר הדבורה שנעשה בו שימוש, הסיכוןם הכרוכים בהדבורה, יעלותה והפעולות הנדרשות טרם ביצועה, במלכבה ובסיומה, בין השאר לפי הוראות הקבועות בתוויות התכשיר;

(3) לא יבצע הדבורה אלא בתכשיר הדבורה רשום, ובהתאם למטרות השימוש ולהוראות הקבועות בתוויות התכשיר;

(4) יעשה שימוש באמצעים המתאימים ביותר להצלחת הדבורה, אשר פגיתם באדם, בבעלי חיים ובסביבה קטנה ככל האפשר ואשר אין בהם כדי לגרום סבל מיותר למזיקים;

(5) ינקוט את כל האמצעים הדרושים למניעת פגיעה באדם ובסביבה, ובכלל זה בסביבה טبيعית, במגוון הביולוגי, בעלי חיים אחרים ובצומח, לרבות בערך טבע מוגן ובחיה בר מוגנת, טרם ביצוע הדבורה, במלכבה ובסיומה;

(6) לא יבצע הדבורה בתחום גן לאומי או שמורת טבע ללא היתר לכך ממתנהל הרשות לשימור הטבע והגנים הלאומיים, לפי חוק גנים לאומיים;

(7) לאחר ביצוע הדבורה יבודק נוכחות מזיקים ואת הצלחת פעולות הדבורה, בין השאר באמצעות ניטור אם נדרש, ויבצע ככל הנדרש פעולות נוספת להשלמת הדבורה;

(8) יתרעד את הפעולות שביצע טרם ביצוע הדבורה, במלכבה ובסיומה, ובכלל זה את פעולות הניטור לפי פסקה (7), ימסור העתק מהתיעוד למזמין הדבורה וישמר את התיעודה.

חובות מדבר

- (ה) הדרבה באյוד תבצע עבידי שני מדברים; על אף האמור בסעיף 3, די בכך שאחד מהם הוא מדבר שיש בידו רישון מדבר באյוד.
15. מפעיל לא יפעיל אדם בביבוצע הדобра, אלא אם כן יש בידי אותו אדם רישון מדבר חובה מפעיל שנitinן לו לפי חוק זה מסוג המתחאים לביצוע אותה הדобра.
16. (א) השה, לאחר התיעיצות עם הוועדה המיעצת ובאישור ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת, רשאי לקבוע חבות, הגבלות ותנאים נוספים שיחולו על מדבר או על מפעיל, וראשי הוא לקבוע הוראות שונות לסוגים שונים של מדברים או מפעלים, על מפעיל, והוביל כדי להבטיח את מקצועיות המדבר ואת ביצוע פעולות ההדобра בהתאם למטרות חוק זה ולהוראות לפיו, וכדי למנוע פגיעה בסביבה או בבריאות הציבור, ובכל זאת בעניינים אלה:
- (1) החובה להחזיק ולהשתמש, במסגרת פעילותו כMBER או כמפעיל, במיתקנים ובציוד מתאימים; תקנות לפי פסקה זו יכול שיכללו הוראות לעניין אחסון והובלה של חכשווי הדобра ולענין טיפול בפסולת;
 - (2) החובה למסור למזמין ההדобра מידע נוסף על המידע האמור בסעיף 14(ד)(2), וכן החובה לידע את הציבור העולול להיות מושפע מביצוע ההדобра, על ביצוע, במועד ובאופן שיקבע ולפי הפורטים שיקבע;
 - (3) אמצעים ופעולות של המדבר נקבעו טרם ביצוע ההדобра, במהלך או בסופה, כאמור בסעיף 14 או נוסף עליהם, ובכלל זה הוראות לעניין בחירת האמצעים שפוגעים בסביבה, בעלי חיים או בבריאות הציבור פחותה, לעניין אמצעים ופעולות של המדבר נקבעו כאשר פועלות ההדобра מתבצעות בקרבת אוכלוסיות רגישות ובכלל זה ילדים, קשישים וחולים, לעניין אופן ביצוע פעולות מניעה או שימוש באמצעות טיפול שנקבעו לפי סעיף 3(ב)(3), ולענין אופן הבדיקה והניטור של מדבר לבצע לאחר ביצוע ההדобра;
 - (4) אופן תיעוד פעולות המדבר והפורטים שעליו לכלול בתיעוד כammo הוחובה לשמר מסמכים, לדוח רשם ולמסור לו מידע או מסמכים הדורשים לו לשם ביצוע תפקידיו לפי חוק זה.
- (ב) תקנות לפי סעיף קטן (א)(2) ו(3) יותקנו לאחר התיעיצות עם שר הבריאות.
- (ג) הרשם רשאי לקבוע ברישון מדבר, הגבלות ותנאים נוספים שיחולו על המדבר, כדי להבטיח את האמור בסעיף קטן (א), רישה, ובכלל זה הוראות בעניינים המונויים בפסקאות (1) עד (4) של הסעיף קטן האמור, אם התקיימו נסיבות המצדיקות זאת.
17. (א) מדבר ישתתף בתקופת רישונו בשתי השתפות שרשם ערך או הכיר בהן, בתחום עיסוקו לפי רישונו, וימודד בדרישותאותן השתפות; הרשם רשאי להורות למדבר כי עליו להשתתף בהשתלמויות מסוימות; השתפות בהשתלמויות ועמידה בדרישותהן כאמור תהיה תנאי ברישון מדבר וכן תנאי לחידשו.
- (ב) השה, לאחר התיעיצות עם הוועדה המיעצת ובאישור ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת, רשאי להוציא השתלמויות נדרשות ולקבוע את היקפן וכן לקבוע דרישות נוספת לעניין זה ולקבע הוראות לעניין הכרה בהשתלמויות.
- (ג) בלי לגרוע מההוראות סעיף קטן (א), הרשם רשאי להודיעו למדבר כי השתפות בהשתלמויות מסוימת, נוסף על ההשתלמויות לפי סעיף זה, תהיה תנאי ברישונו או תנאי לחידשו, אם מצא כי מתקיימות נסיבות המצדיקות זאת וכי השתפותו של המדבר באותה השתלמויות נדרשת לשם הכשרתו ולשם מימוש מטרות חוק זה; הודעה לפי סעיף קטן זה תינתן למדבר זמן סביר לפני מועד ההשתלמויות.

חובות דיווח של
מדוברר ומפעיל

18. (א) נודע למדבריר על עניין הקשור בהדבורה שבייעוץ, העולול לגרום לפגיעה הציבור או בסביבה, ידווח למפעיל, לרשות ולמומין הדבורה על אותו עניין לאלהר, ויבצע את הוראות הרשם ככל שניתנו.

(ב) נודע למפעיל על עניין הקשור בהדבורה שבוצעה על ידי מדבריר הפועל מטעמו, העולול לגרום לפגיעה הציבור או בסביבה, ידווח לרשות ולמומין הדבורה על אותו עניין לאלהר, ויבצע את הוראות הרשם ככל שניתנו.

(ג) הרשם רשאי לדרוש ממדבריר וממפעיל לדוחו לו על פרטיהם שהורה ולמסור לו כל מידע או מסמכים הדורושים לו להשגת המטרות לפי חוק זה, לרבות כתנאי לחידוש רישיון מדבריה והםדבריר או המפעיל לפי העניין יסגור לו את המידע או המסמכים כאמור.

(ד) אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מחובות הדיווח שנקבעה לפי הוראות סעיף 16(א)(4).

19. (א) הרשם רשאי לחת לםדבריר או למפעיל הוראות לביצוע פעולות מסוימות בעניין מזוקים מסוימים, ובכלל זה שימוש באמצעי הדבורה או הימנעות משימוש בהם, פעולות שיש לבצע טרם ביצוע הדבורה, במהלכה ובסיומה.

(ב) הוראות כאמור בסעיף קתן (א) יכול שיינטו, לאחר התיעצות עם הוועדה המיעצת ובאישור המנהל הכללי של המשרד, גם לכל המדברירים או המפעילים או לסוג מסוים של מדברירים או של מפעילים; הוראות שניתנו כאמור יועמדו לעיון הציבור במשרדי הרשם, בלשכות המחויזות של המשרד ובאחר האינטראנט של המשרד, וכן ישלחו בדוואר האלקטרוני למדבריר, למפעיל או למי מהציבור שנרגשו באתר האינטרנט של המשרד, ולאחר מכן יישלחו למשרד ל渴בלת עדכונים על הנחיות הרשם בדוואר אלקטронני, ואולם אימשלוח ההוראות בדוואר האלקטרוני כאמור לא יפגע בתוקפן; הודעה על מתן הוראות כאמור על מועד כניסה לתוקף ועל כל שינוי בהן תפורסם ברשומות, והשר רשאי לקבוע דרכיהם נוספים לפטוטומן.

20. (א) לא יעשה מדבריר או מפעיל, במישרין או בעקיפין, פרסום לעיסוקו שיש בה כדי להטעות.

(ב) מדבריר יוכל בכל מודעת פרסום את פרטי רישיונו, מפעיל יוכל בכל מודעת פרסום את פרטי הרישיונות של המדברירים שהוא מפעיל, לעניין זה, "פרטי רישיון" – שם המדבריר, סוג הרישיון ומספר הרישיון.

(ג) השר רשאי לקבוע הוראות נוספות לעניין פרטים שחיבר מדבריר או מפעיל לכלול בפרסומת כאמור בסעיפים קתנים (א) או (ב) במטרה למנוע הטעיה, וכן סוגים, צורות או דרכיהם של פרסום שיש בהן כדי להטעות.

(ד) לא יסגור מדבריר או מפעיל למומין הדבורה מידע שיש בו כדי להטעות לעניין רישיונו, ה联系方式 או כשרותו של המדבריר שיבצע את הדבורה או לעניין טיבה של ההדבורה, ובכל זה על הסיכון הכרוכים בה, יעילותה והפעולות הנדרשות טרם ביצועה, במהלכה ובסיומה.

21. מי שהזמין הדבורה במקומות שהוא בעלי, מחייב בו או שהוא אחראי להזמנת פעולות הדבורה באותו מקום מכוח תפקידו או לפי דין, ידרוש ממבצע הדבורה להציג לפניו, טרם ביצוע הדבורה, את רישיונו, ולא יקבל שירות מי שלא הציג לפניו רישיון כאמור; הוראות סעיף זה לא יחולו על הדבורה במקומות המנווי בסעיף 4(א)(1).

סמכות הרשם
لتת הוראות

איסור הטעיה
וחובות לעניין
פרסומת

- .22. (א) מזמין הדבורה או מדבר הodesk לבעץ הדבורה של מזיק, שלא בנסיבות הקבועות בהדרגה בתוספת הראושונה, אם נקבעו, רשאי לבקש מהרשם לבעץ הדבורה כאמור, והרשם רשאי לחת אישור לכך אם החקיימו נסיבות חריגות המצדיקות זאת, ובכלל זה חשש ממשי להעברת מחלות, ובהתאם לאמות מידת שקבע לעניין זה לפי סעיף קטן (ב) בחוק זה – אישור חריג); לעניין סביבה טبيعית שהיא שמורת טבע או גן לאומי, רשאי הרשם לתת אישור חריג רק בהסכמה מתנה לרשות לשימירת הטבע והגנים הלאומיים לפי חוק גנים לאומיים למטען האישוי.
- (ב) הרשם יקבע את אמות המידה למטען אישור חריג לפי הוראות סעיף זה ויעמידן לעיון הציבורו במשרדי הרשם ובאתר האינטרנט של המשרד; אמות המידה ייקבעו לאחר התיעצות עם אלה:
- (1) נציג משרד הביריות, بما שהוא שר הביריות;
 - (2) חברי סגל אקדמי במוסדות מוכרים להשכלה גבוהה כמשמעותם בחוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח-1958⁸, בעלי מומחיות בתחום מדעי החיים או מדעי הסביבה;
 - (3) נציגי הגוף הציבוריים המנויים בתוספת לחוק ייצוג גופים ציבוריים שעוניינם בשימורת איכות הסביבה (תיקוני חקיקה), התשס"ג-2002⁹;
 - (4) מדברים.
- (ג) הרשם יקבע בכל אישור חריג את תקופת תוקפו של האישור ואת גבולות המקום שבו יהול, ורשי הוא לקבוע באישור תנאים נוספים לעניין אופן ביצוע הדבורה באותו מקום; הודעה על מטען אישור חריג ועל פרטי האישור תפורסם באתר האינטרנט של המשרד.
- פרק ד': הרשם, הוועדה המיעצת לענייני מדברים ומפקחים**
- .23. הרשם לענייני מדברים מודיעו משרדו, רשם לענייני מדברים, שימלא את התפקידים שנינתנו לו לפי חוק זה; הרשם רשאי למנות ממלאי מקום לרשם מבין עובדי המשרד למילוי תפקידו של הרשם בהדררו.
- .24. (א) הרשם ימנה ועדת מיעצת לענייני מדברים, למילוי התפקידים שנקבעו לה לפי חוק זה, וזה הרכבה:
- (1) שני עובדי המשרד, ואחד מהם יהיה היושב ראש;
 - (2) עובד משרד הביריות, לפי הצעת שר הביריות;
 - (3) עובד משרד הכלכלת והתעשייה, לפי הצעת שר הכלכלת והתעשייה;
 - (4) נציג ציבור בעל מומחיות בתחום ההדרגה, שאינו מדבר (פרק זה – נציג ציבור).
- (ב) הרשם ימנה לוועדה שני משליפים לכל היוטה בעלי מומחיות בתחום הדבורה; לא ימונה יותר מדבר אחד כמשליף, ובכלל שיש בידי מדבר כאמור רישיון מדבר במבנים ובשטח פתוח או רישיון מדבר באյודה.
- (ג) הודעה על הרכב הוועדה המיעצת ועל זהות המשליפים תפורסם באתר האינטרנט של המשרד.
- .25. (א) לא ימונה ולא יכהן בנציג ציבור או במשליף בוועדה המיעצת – סיגים למינוי נציג ציבור ומשליף ותקופת כהונתם

⁸ ס"ח התשי"ח, עמ' 191.
⁹ ס"ח התשס"ג, עמ' 118.

<p>(1) מי שועלול להימצא, במישרין או בעקיפין, באופן תדי, במצב של ניגוד עניינים בין תפקידו בוועדה המיעצת, לבין עניין אישי שלו או תפקיד אחר שלו, למעט התפקיד שבשלו התרמה; בפסקה זו –</p> <p>”עניין אישי“ – לרבות עניין אישי של קרובו או עניין של גוף שהוא או קרובו מנהלים או עובדים אחרים בו, או עניין של גוף שיש להם חלק בהון המניות שלו, בזכות לקבל רווחים, בזכות למנות מנהל או בזוטה הצבעה;</p> <p>”קרוב“ – בן זוג, הורה, ילד, אח או אDEM אחר הסמור על שולחנו, וכן עצא או בן זוג של כל אחד מהם, וכן שותף, מעביד או עובד שלו;</p> <p>(2) מי שהורשע בעבירה פלילית שמפתחה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי לדעת השר לכחן בנצח ציבור או ממשקיף בוועדה המיעצת.</p> <p>(ב) נציג ציבור או משקיף ימונה לתקופה של שלוש שנים, וניתן לשוב ולמנתו לתקופות כהונה נוספות, בלבד שלא יכהן יותר מתשע שנים ברציפות.</p> <p>(א) חבר הוועדה המיעצת ומשקיף לא יטפל בנושא העולל לגרום להם להימצא, במישרין או בעקיפין, במצב של ניגוד עניינים בין תפקידם בוועדה ובין עניין אישי שלהם או תפקיד אחר שלהם; בסעיף זה, ”עניין אישי“ ו”קרוב“ – כהגדרתם בסעיף 25.</p> <p>(ב) נודע לחבר הוועדה המיעצת או ממשקיף שהוא עלול להימצא במצב של ניגוד עניינים כאמור בסעיף קטן (א), יודיע על כך ליושב ראש הוועדה, ימסור לו את המידע הנוגע לעניין ולא יטפל בנושא האמור; לעניין זה, ”טיפול“ – לרבות קבלת החלטה, העלתה נשוא לדין, נוכחות בדיון, השתתפות בדיון או בהצבעה, או עיסוק בנושא מחוץ לישיבות הוועדה.</p> <p>(א) רוב חברי הוועדה המיעצת הם מינויו חוקי בישיבותיה.</p> <p>(ב) החלטות הוועדה המיעצת יתתקבלו ברוב קולות המשתתפים בהצבעה; למשקיף לא תהיה זכות הצבעה.</p> <p>(ג) הוועדה המיעצת תקבע את סדרי העבודה, ככל שלא נקבעו לפי חוק זה.</p> <p>2.8. החלטות הוועדה המיעצת לא יפגעו מחמת שהתקנה מקומו של חבר בה או מחמת פגם במינויו או בהמשך כהונתו.</p> <p>(א) בעלי לגורע מסמכות השר למנות מפקחים או ממוני הגנת הסביבה מבין עובדי משרדיו לפי חוק הגנת הסביבה, רשייא השר להסמיך מפקח, שייהיו נתונות לו הסמכויות לפי סעיף 5 לחוק האמו, כולם או חלקן. לשם פיקוח על ביצוע הוראות לפי חוק זה, מקרב עובדי המדינה שאינם עובדי המשרד בהסכמה השר המmono על אותו עובד, ומקרב עובדי הרשות לשירות הטבע והגנים הלאומיים.</p> <p>(ב) לא יוסמך מפקח לפי הוראות סעיף זה אלא אם כן מתקיימים בו התנאים המנוים בסעיף 4ב לחוק הגנת הסביבה.</p> <p>(ג) מפקח שהוסמך לפי הוראות סעיף זה יפעיל את סמכותו כלפי מערכת הביטחון בהדרטה בחוק הגנת הסביבה בכפוף להוראות לפי פרק ד' לחוק האמו ולהוראות סעיף 3(ב).</p>	<p>26. ניגוד עניינים</p> <p>27. סדרי עבודה</p> <p>28. תוקף החלטות</p> <p>29. הסמכת מפקחים שלא מקרב עובדי המשרד</p>
<p>30. עונשין</p> <p>(א) העווה אחד מלאה, דין – מס' 18 חדשניים או קנס כאמור בסעיף 61(א)(4) לחוק העונשין, ואם הוא תאגיד – דין כפלו הकנס האמור:</p>	<p>פרק ה': עונשין</p>

- (1) עוסק בהדרכה بلا רישיון מדבר מהסוג המתאים לביצוע הדרכה או שלא בהתאם לתנאי הרישון, בנגדו להוראות לפי סעיף 3;
 - (2) מדבר המסתיע לאחר ביצוע הדרכה, ללא שמתקימים התנאים שבסעיף 6(ב);
 - (3) מדבר המעביר לאחר את רישיונו או מתייר לאחר לעשות שימוש ברישיונו, בנגדו להוראות סעיף 11;
 - (4) מפעיל המפעיל אדם ביצוע הדרכה ללא שמתקימים התנאים הקבועים בסעיף 15.
- (ב) העושה אחד מלאה, דינו – מסר שיש חודשים או קנס כאמור בסעיף 61(א)(3) לחוק העונשין, ואם הוא תאגיד – דינו כפל הקנס האמור:
- (1) משתמש בתואר או בכינוי שימוש מהם שהוא מדבר או שיש בידו רישיון מדבר מסוים, או מציג את עצמו או את מי שפועל מטעמו כمبرיך או כדי שיש בידו רישיון מדבר מסוים, כאשר בידו רישיון כאמור, בנגדו להוראות סעיף 5;
 - (2) מדבר המבצע הדרכה ללא שבחן ומצוא כי קיים חשש לקיומו של מגע או מטרה, בנגדו להוראות סעיף 14(א);
 - (3) מדבר המבצע הדרכה ללא שבחן אם ניתן, בנסיבות העניין, לבצע פעולות מניעה או לעשות שימוש באמצעות טיפל, ללא שהביא לידיית מזמין הדרכה כי ניתן בנסיבות העניין לבצע פעולות או לעשות שימוש באמצעות אף אם מצוא כי ניתן בנסיבות העניין לבצע פעולות או לעשות שימוש באמצעות כאמור, והכל בנגדו להוראות סעיף 14(ב);
 - (4) מדבר המבצע הדרכה של מזיק כשלא התקיימו הנסיבות המנווית בתוספת הראשונה או שלא אישור לפי סעיף 22, בנגדו להוראות סעיף 14(ג);
 - (5) מדבר שאינו מסור למזמין הדרכה לפני ביצועה מידע לעניין טيبة של הדרכה, בנגדו להוראות סעיף 14(ד)(2);
 - (6) מדבר המבצע הדרכה שלא בתכשיר הדרכה רשום או שלא בהתאם למטרות השימוש ולהוראות הקבועות בתווית התחśיה, בנגדו להוראות סעיף 14(ד)(3);
 - (7) מדבר שאינו עושה שימוש באמצעות הדרישים למניעת פגיעה טרם ביצוע הדרכה, במהלכה או בסיוםה, בנגדו להוראות סעיף 14(ד)(5);
 - (8) מדבר שאינו נוקט את האמצעים הדרושים למניעת פגיעה טרם ביצוע הדרכה, במכשיר או בסבביה, בנגדו להוראות סעיף 14(ד)(5);
 - (9) מדבר שאינו בודק נוכחות מזיקים או את הצלחת פעולה הדרכה לאחר ביצוע הדרכה, בנגדו להוראות סעיף 14(ד)(7);
 - (10) מדבר המבצע הדרכה באיזו, בנגדו להוראות סעיף 14(ה);
 - (11) מדבר או מפעיל שאינו ממלא חובות, הגבלות ותנאים נוספים שנקבעו לפי סעיף 16(א)(1) עד (3);
 - (12) מדבר או מפעיל שאינו מדווח למי שהוא חייב לדוח לו על עניין הקשור בהדרכה שbowעה על ידו או מטעמו, העלול לגורום לפגיעה בציוד או בסביבה, או שאינו מבצע את הוראות הרשם לאחר הדיווח, בנגדו להוראות סעיף 18(א) או (ב);

- (13) מדבריר או מפעיל שאינו פועל לפי הוראות שנתן לו הרשם, בנגדו להוראות סעיף 19(א);
- (14) מדבריר או מפעיל העושה פרסום ליעיסוקו שיש בה כדי להטעות או המוסר למזמין הדברה מידע שיש בו כדי להטעות, בנגדו להוראות לפי סעיף 20.
- (ג) העושה אחד מלאה, דין – מסר שיש חודשים או קנס כאמור בסעיף 61(א)(2) לחוק העונשין, ואם הוא תאגיד – דין כפלי הקנס האמור:
- (1) מדבריר שאינו מודיע לרשם על שינוי בפרט שמסר לרשם בבקשתה למתן רישויון או לחייבונו, בנגדו להוראות סעיף 12;
 - (2) מדבריר שאינו נושא עמו את רישויונו בעת ביצוע הדברה או לא מציגו למזמין הדברה לפי דרישתו, בנגדו להוראות סעיף 14(ד)(1);
 - (3) מדבריר שאינו מבצע תיעוד או אינו שומר אותו, בנגדו להוראות סעיף 14(ד)(8);
 - (4) מדבריר או מפעיל שאינו מקיים את חובותיו לעניין תיעוד, שמירת מסמכים ודיווח לפי סעיף 16(א)(4);
 - (5) מדבריר או מפעיל שאינו מקיים את דרישת הרשם לדוח לו על פרטיים או למסור לו מידע או מסמכים, בנגדו להוראות סעיף 18(ג);
 - (6) מדבריר או מפעיל שלא כולל במודעת פרסום את הפרטים הנדרשים לפי הוראות סעיף 20(ב) או (ג).
- (ד) מזמין הדברה המקבל שירות ממילציגו לפניו רישויון מדבריר, בנגדו להוראות סעיף 21, דין – קנס כאמור בסעיף 61(א)(2) לחוק העונשין, ואם הוא תאגיד – דין כפלי הקנס האמור.
- (ה) על אף האמור בסעיפים קטנים (א) עד (ג), אשר רשאי לקבוע בתקנות כי עונשו של מי שהפר הוראה הקבועה בהן יהיה מסר עד ישישה חודשים או קנס כאמור בסעיף 61(א)(1) לחוק העונשין.
- (ו) העובר עבירה כאמור בסעיף קטן (א) או (ב) עד (14), באופןן או בנסיבות מוחמירות שבתוכאה מהם נגרמה או עלולה להיגרם פגיעה ממשית בסביבה או בבריאות הציבור, דין – מסר שלוש שנים או כפלי הקנס שבית משפט היה רשאי להטיל עליו לפי הוראות אותן סעיף קטן.
- (ז) הייתה העבירה עבירה נמשכת, רשאי בית המשפט להטיל קנס נוספת, בשיעור של חמישית אחוזים מסכום הקנס הקבוע לאותה עבירה, לכל יום שבו נמשכת העבירה.
- (א) נושא משורה בתאגיד חייב לפפק ולעשות כל שנitinן למניעת עבירה לפי חוק זה בידי התאגיד או בידי עובד מעובדיו, המפר הוראה זו, דין – מחצית הקנס הקבוע לאותה עבירה.
- (ב) נבערה עבירה לפי חוק זה בידי תאגיד או בידי עובד מעובדיו, חזקה היא כי נושא משורה בתאגיד הפך את חובתו לפי סעיף קטן (א), אלא אם כן הוא הוכיח כי עשה כל שנitinן כדי למלא את חובתו.
- (ג) בסעיף זה, "נושא משורה" – מנהל פעיל בתאגיד, שותף, למעט שותף מוגבל, או פקיד האחראי מטעם התאגיד על התחומי שבו בוצעה העבירה.

אחריות נושא
משורה בתאגיד

.31

- .32. על אף האמור בסעיף 22(ב) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982¹⁰, שיעורי קנסות שר המשפטים, בהסכמה השה רשאי לקבוע קנס העולה על סכום הקנס הקבוע בסעיף האמור, לעבירה שנקבעה לפי חוק זה בעבירות קנס וכן לעבירות קנס חוראות, נמשכת או נוספת שUber אותו אדם, בהתחשב בסוג העבירה ובנסיבות ביצועה, ובלבך סכום הקנס לא יעלה על עשרה אחוזים מסכום הקנס המרבי הקבוע לאותה עבירה.
- .33. (א) הוגש כתוב אישום בשל עבירה לפי חוק זה, רשאי בית משפט לחתת צו עשה, צו אל העשה, וכל סعد אחר, ככל שיראה לנכון בנסיבות שלפניו, לרבות התלית רישון מדביה או הגבלתו, והכל בדי למונע, להפסיק או לצמצם את העבירה.
- (ב) לא יצווה בית משפט כאמור בסעיף קטן (א) אלא לאחר שניתן לנאים הזדמנות להشمיע את טענותיו; לא התיציב הנאשם לדין בעניין כאמור על אף שהזמן כדין, רשאי בית המשפט להחליט בבקשתה בהעדתו.
- (ג) תוקפו של צו שניתן כאמור בסעיף קטן (א) יהיה לתקופה שיורה בית המשפט ולכל המאושר עד לגמר ההליכם.
- (ד) נאשים או טובע ראשאים לפנות לבית המשפט בבקשת לעיון חזרה בהחלטה שניתן בעניין בקשה לצו כאמור בסעיף קטן (א), אם התגלו עובדות חדשות או השתנו הנסיבות והדבר עשוי לשנות את ההחלטה הקודמת של בית המשפט.
- (ה) נאשם או טובע ראשאים לערער על ההחלטה בעניין בקשה לצו כאמור בסעיף קטן (א), או על החלטת בית המשפט בבקשת לעיון חזרה, בית המשפט שלערעור ידין בערעור בשופט אחד.
- (ו) בעיון חזרה ובערעור רשאי בית המשפט לקיים, לשנות או לבטל החלטה שעלה עוררים או לחתת ההחלטה אחרת במקומה.
- (ז) בית משפט שהרשיע אדם בעבירה לפי חוק זה רשאי בגור הדין, נוסף על כל עונש שיטיל, להורות על התלית רישון מדביה או ביטולו.

פרק ו': עיצום כספי

- .34. (א) הפר אדם הוראה מההוראות לפי חוק זה כמפורט להלן, רשאי המנהל להטיל עליו עיצום כספי לפי הוראות פרק זה, בסכום של 10,000 שקלים חדשים, ואם הוא תאגיד – בסכום של 50,000 שקלים חדשים:
- (1) עוסק בהדבורה בלבד רישון מדבר מהסוג המתאים לביצוע ההדבורה או שלא בהתאם לתנאי הרישון, בגין ההוראות סעיף 3;
 - (2) מדבר המסתיע באחר ביצוע ההדבורה, בלבד שמותקימים התנאים שבסעיף 6(ב);
 - (3) מדבר המעביר לאחר רישונו או מתייר לאחר לעשות שימוש ברישונו, בגין ההוראות סעיף 11;
 - (4) מדבר המבצע הדבורה בלבד שבחן ומצא כי קיים חשש לקומו של מפגע או מטרה, בגין ההוראות סעיף 14(א);
 - (5) מדבר המבצע הדבורה בלבד שבחן אם ניתן, במקרים העניין, לבצע פעולות מניעה או לעשות שימוש באמצעות טיפול, בלבד שהbia לדיית מזמן ההדבורה כי ניתן לבצע פעולות או לעשות שימוש באמצעות כאמור, או אף אם מצא כי ניתן במקרה העניין לבצע פעולה או לעשות שימוש באמצעות כאמור, והכל

¹⁰ ס"ח התשמ"ב, עמ' 43.

- בניגוד להוראות סעיף 14(ב), וב└בד שקבועות תקנות בעניין, או הוראות שננתן הרשם בעניין לפי סעיף 19 והمدביר פעל בניגוד להן;
- (6) מדבר המבצע הדבורה של מזיק כשלא התקיימו הנسبות המנויות בתוספת הראשונה או בלא אישור לפי סעיף 22, בניגוד להוראות סעיף 14(ג);
- (7) מדבר המבצע הדבורה שלא בתכšíר הדבורה רשום או שלא בהתאם למטרות השימוש ולהוראות הקבועות בתויתת התכšíיר, בניגוד להוראות סעיף 14(ד)(3);
- (8) מדבר שאינו עושה שימוש באמצעי המתאים ביותר להצלחת הדבורה אשר פגיתו באמצעי חיים אחרים ובנסיבות קטנה ככל האפשר, בניגוד להוראות סעיף 14(ד)(4), וב└בד שקבועות תקנות בעניין, או הוראות שננתן הרשם בעניין לפי סעיף 19 והםדבר פעל בניגוד להן;
- (9) מדבר שאינו נוקט את כל האמצעים הדרושים למניעת פגיעה, טרם ביצוע הדבורה, במילכה או בסיוםה, בניגוד להוראות סעיף 14(ד)(5), וב└בד שקבועות תקנות בעניין, או הוראות שננתן הרשם בעניין לפי סעיף 19 והםדבר פעל בניגוד להן;
- (10) מדבר שאינו בודק נכחות מזיקים או את הצלחת פעולת הדבורה לאחר ביצוע הדבורה, בניגוד להוראות סעיף 14(ד)(6), וב└בד שקבועות תקנות בעניין, או הוראות שננתן הרשם בעניין לפי סעיף 19 והםדבר פעל בניגוד להן;
- (11) מדבר המבצע הדבורה באյוד בניגוד להוראות סעיף 14(ה);
- (12) מפעיל המפעיל אדם ביצוע הדבורה בלא שמותקימים התנאים הקבועים בסעיף 15;
- (13) מדבר או מפעיל שאינו מודوح למי שהוא חייב לדוח לו על עניין הקשור בהדבורה שבוצעה על ידו או מטעמו, העולג לגורם לפגיעה בגיןו או בסביבה, או שאינו מבצע את הוראות הרשם לאחר הדיווח, בניגוד להוראות סעיף 18(א) או (ב);
- (14) מדבר או מפעיל שאינו פועל לפי הוראות שננתן הרשם בניגוד להוראות סעיף 19(א) או (ב).
- (ב) הפך אדם הוראה מההוראות לפי חוק זה כמפורט להלן, רשאי המנהל להטיל עליו עיצום כספי לפי הוראות פרק זה, בסכום של 5,000 שקלים חדשים, ואם הוא תאגיד – בסכום של 25,000 שקלים חדשים:
- (1) משתמש בתואר או בכינוי שמשמעותם מהם שהוא מדבר או שיש בידו רישיון מדבר מסוים, או מציג את עצמו או מי שפועל מטעמו מדבר או כדי בידו רישיון מדבר מסוים, כאשר בידו רישיון כאמור, בניגוד להוראות סעיף 5;
- (2) מדבר שאינו מוסר למזמין הדבורה לפני ביצועה מידע לעניין טיבה של הדבורה, בניגוד להוראות סעיף 14(ד)(2);
- (3) מדבר או מפעיל שאינו מלא חובות, הגבלות ותנאים נוספים שנקבעו לפי סעיף 16(א)(1) עד (3);
- (4) מדבר או מפעיל העושה פרסום לעיסוקו שיש בה כדי להטעות, או המוסר למזמין הדבורה מידע שיש בו כדי להטעות, בניגוד להוראות לפי סעיף 20.

(ג) הפר אדם מההוראות לפי חוק זה כמפורט להלן, רשיין המנהל להטיל עליו עיצום כספי לפי הוראות פרק זה, בסכום של 2,000 שקלים חדשים, ואם הוא תאגיד – בסכום של 5,000 שקלים חדשים:

- (1) מדבריר שאינו מודיע לרשם על שינוי בפרט שמסר לרשם בבקשתה למתן רישיון או לחידושו, בגיןוד להוראות סעיף 12;
- (2) מדבריר שאינו נושא עמו את רישיונו בעת ביצוע הדבירה או לא מצינו למומין הדבירה לפי דרישתו, בגיןוד להוראות סעיף 14(ד)(1);
- (3) מדבריר שאינו מבצע תיעוד או אינו שומר אותה, בגיןוד להוראות סעיף 14(ד)(8);
- (4) מדבריר או מפעיל שאינו מקיים את חובותיו לעניין תיעוד, שמירת מסמכים וDOIוח לפי הוראות סעיף 16(א)(4);
- (5) מדבריר או מפעיל שאינו מקיים את דרישת הרשם לדוח לו על פרטיים או למסור לו מידע או מסמכים בגיןוד להוראות סעיף 18(ג);
- (6) מדבריר או מפעיל שלא כולל במודעת פרסום את הפרטים הנדרשים לפי הוראות סעיף 20(ב) או (ג).

35. (א) היה למנהל יסוד סביר להניח כי אדם הפר הוראה מההוראות לפי חוק זה, כאמור בסעיף 34 (בפרק זה – המפר), ובគונתו להטיל עליו עיצום כספי לפי אותו סעיף, ימסור למפר הודעה על הכוונה להטיל עליו עיצום כספי (בפרק זה – הודעה על כוונות חיוב).

- (ב) בהודעה על כוונות חיוב יציעין המנהל, בין השאר, את אלה:
- (1) המעשה או המחרול (בפרק זה – המעשה) ומהוועה את ההפרה;
 - (2) סכום העיצום הכספי והתקופה לתשלומו;
 - (3) זכותו של המפר לטעון את טענותיו לפני המנהל לפי הוראות סעיף 36;
 - (4) הסמכות להוסיף על סכום העיצום הכספי בשל הפרה נמשכת או הינה חוזרת, לפי הוראות סעיף 38, והמועד שמננו יראו הפרה כהפרה נמשכת לעניין הסעיף האמור.

36. מפר שנמסרה לו הודעה על כוונות חיוב לפי הוראות סעיף 35 רשאי לטעון את טענותיו, זכות טיעון בכתב, לפני המנהל, לעניין הכוונה להטיל עליו עיצום כספי ולענין סכומו, בתוך 30 ימים ממועד מסירת ההודעה.

37. (א) המנהל ייחליט, לאחר ש核实 את הטענות שנטענו לפני סעיף 36, אם להטיל על המפר עיצום כספי, ורשיין הוא להפחת את סכום העיצום הכספי לפי הוראות סעיף 39.

- (ב) החלטת המנהל לפי הוראות סעיף קטן (א) –
- (1) להטיל על המפר עיצום כספי – ימסור לו דרישת בכתב לשלם את העיצום הכספי (בפרק זה – דרישת תשלום), שביה יציעין, בין השאר, את סכום העיצום הכספי המעודכן ואת התקופה לתשלומו;
 - (2) שלא להטיל על המפר עיצום כספי – ימסור לו הודעה על כך, בכתב.
- (ג) בדרישת התשלום או בהודעה לפי סעיף קטן (ב) יפרט המנהל את נימוקי ההחלטה.

	<p>(ד) לא טען המפר את טענותיו לפני הוראות סעיף 36, בתוך התקופה האמורה באותו סעיף, יראו את ההודעה על כוונת חיוב, בתום אותה תקופה, כדרישת תשלום שנמסרה למפר במועד האמו.</p> <p>(א) בהפרה נמשכת יווסוף על העיצום הכספי הקבוע לאותה הפרה, החלק החמישים שלו לכל יום שבו נמשכת ההפרה.</p> <p>(ב) בהפרה חוזרת יווסוף על העיצום הכספי הקבוע לאותה הפרה סכום השווה לעיצום הכספי כאמור; לעניין זה, "הפרה חוזרת" – הפרה הוראה מההוראות לפי חוק זה כאמור בסעיף 34, בתוך שנתיים מההפרה קודמת של אותה הוראה שבשלה הוטל על המפר עיצום כספי או שבשלה הורשע.</p>	<p>הפרה נמשכת והפרה חוזרת</p>
38.	<p>(א) המנהל אינו רשאי להטיל עיצום כספי בסכום הנמור מהסכום הקבועים בפרק זה, אלא לפני הוראות סעיף קטן (ב).</p> <p>(ב) השה, בהסכמה שור המשפטים ובאישור ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת, רשאי לקבוע מקרים, נסיבות ונסיבות שבשליהם יהיה ניתן להטיל עיצום כספי בסכום הנמור מהסכום הקבועים בסעיף 34, ובנסיבות שיקבע.</p>	<p>סכום מופחתים</p>
39.	<p>(א) העיצום הכספי יהיה לפי סכומו המודכן ביום מסירת דרישת התשלום, ולגבי מפר שלא טען את טענותיו לפני המנהל, כאמור בסעיף 37(ד) – ביום מסירת ההודעה על כוונת החיוב; הוגש ערעור על דרישת התשלום לפי סעיף 44 ועוכב תשלוםו של העיצום הכספי בידי המנהל או בית המשפט, יהיה העיצום הכספי לפי הסכום המודכן ביום החלטה בערעור.</p> <p>(ב) סכומי העיצום הכספי הקבועים בסעיף 34 יתעדכנו ביום בגיןאר בכל שנה (בסעיף קטן זה – יום העדכון), בהתאם לשיעור עליית המדריך הדיווע ביום העדכון לעומת המדריך ידוע ביום בגיןאר של השנה הקודמת; הסכום האמור יעוגל לסכום הקרוב שהוא מכפלה של עשרה שקלים חדשים; לעניין זה, "מדד" – מדד המחייב לצריכן שמספרסת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה.</p> <p>(ג) המנהל יפרנס ברשותות הודעה על סכומי העיצום הכספי המעודכנים לפי סעיף קטן (ב).</p>	<p>סכום מעודכן של העיצום הכספי</p>
40.	<p>המפר ישלם את העיצום הכספי בתוך 30 ימים מיום מסירת דרישת התשלום כאמור בסעיף 37.</p> <p>(א) המנהל רשאי, על פי בקשו של המפר, להחליט על פרישת התשלום של העיצום הכספי, ובבלבד שמספר התשלומים לא יעלה על עשרה תשלומים חדשים.</p> <p>(ב) לא שילם המפר תשלום חדשו במועדו, יראו את החלטת המנהל על פרישת התשלומים כאמור בסעיף קטן (א) כבטלה, ועל יתרת התשלומים של העיצום הכספי יחולו הוראות סעיף 43.</p>	<p>המועד לתשלום העיצום הכספי</p>
41.	<p>המפר ישלם את העיצום הכספי בתוך 30 ימים מיום מסירת דרישת התשלום כאמור בסעיף 37.</p> <p>(א) המנהל רשאי, על פי בקשו של המפר, להחליט על פרישת התשלום של העיצום הכספי, ובבלבד שמספר התשלומים לא יעלה על עשרה תשלומים חדשים.</p> <p>(ב) לא שילם המפר עיצום כספי במועדו, ייווסף על העיצום הכספי, לתקופה הפיגור, הפרשי העמידה וריבית כהגדרתם בחוק פסיקת ריבית והעמידה, התשכ"א-1961¹¹ (בפרק זה – הפרשי העמידה וריבית), עד לתשלומו.</p>	<p>פרישת תשלום העיצום הכספי</p>
42.	<p>(א) על החלטת המנהל לפי פרק זה ניתן לערער לבית משפט השלום שבו יושב נשיא בית משפט השלום; ערעור כאמור יוגש בתוך 30 ימים מיום שנמסרה למפר החלטת המנהל.</p>	<p>ערעור</p>

¹¹ ס"ח התשכ"א, עמ' 192.

(ב) אין בהגשה ערעור לפי סעיף קטן (א) כדי לעכב את תשלום העיצום הכספי, אלא אם כן הסכימים לכך המנהל או שבית המשפט הורה על כן.

(ג) החליט בית המשפט לקבל ערעור שהוגש לפי סעיף קטן (א), לאחר תשלום העיצום הכספי לפि הוראות פרק זה, והורה על החזרת סכום העיצום הכספי ששולם או על הפקחת העיצום הכספי, יוחזר הסכום ששולם או כל חלק ממנו אשר הופחת, בתוספת הפרשי העמלה וריבית מיום תשלום עד יום החזרתו.

.45 (א) הטיל המנהל עיצום כספי לפि פרק זה, יפורסם המנהל באתר האינטרנט של המשרדה, את הਪרטיטים שלhalbן, בדרך שתבטיח שקייפות לגבי הפעלת שיקול דעתו בקבלה החלטה להטיל עיצום כספי:

(1) דבר הטלת העיצום הכספי;

(2) מהות ההפרה שבשלה הוטל העיצום הכספי ונסיבות ההפרה;

(3) אם הופחת העיצום הכספי – הניסיבות שבשלבנן הופחת סכום העיצום הכספי ושיעור ההופחתה;

(4) פרטיים על אודות המפה, הנוגעים לעניין;

(5) שמו של המפר – אם הוא תגidea.

(ב) הוגש ערעור לפי סעיף 44, יפורסם המנהל את דבר הגשת הערעור ואת תוצאתו.

(ג) על אף האמור בסעיף קטן (א), המנהל רשאי לפרסם את שמו של מפר שהוא ייחיה, אם סבר שהדבר נחוץ לצורךazonה הרשות הצבאית.

(ד) על אף האמור בסעיף זה, לא יפורסם המנהל פרטיים בהם בגין מידיע שרשנות ציבורית מנועה מלמסרו לפי סעיף 9(א) לחוק חופש המידע, התשנ"ח-1998¹², וכן ראשי הוא שלא לפרסם פרטיים לפי סעיף זה, שהם בגין מידיע שרשנות ציבורית אינה חייבה למסור לפי סעיף 9(ב) לחוק האמור.

(ה) פרסום כאמור בסעיף קטן (א) בעניין עיצום כספי שהוטל על תגidea היהה לתקופה של ארבע שנים, ובעניין עיצום כספי שהוטל על יחיד – לתקופה של שנתיים.

(ו) השר רשאי לקבוע דרכיהם ונוספות לפרסום הਪרטיטים האמורים בסעיף קטן (א).

.46 על מעשה אחד מהוואה הפרה של הוראה מההוראות לפי חוק זה המנווות בסעיף 34 ושל הוראה מההוראות לפי חוק אחר, לא יוטל יותר מעיצום כספי אחד.

.47 (א) תשלום עיצום כספי לפי פרק זה לא יגרע מאחריוותו הפלילית של אדם בשל הפרט הוראה מההוראות לפי חוק זה, המנווות בסעיף 34, מהוואה עבירה.

(ב) שלח המנהל למפר הורעה על כוונת חיוב, בשל הפרה מהוואה עבירה כאמור בסעיף קטן (א), לא יוגש נגדו כתוב אישום בשל אותה הפרה, אלא אם כן התגלו עובדות חדשות, המצדיקות זאת.

(ג) הוגש נגד אדם כתוב אישום בשל הוראה מהוואה עבירה כאמור בסעיף קטן (א), לא ייקוט נגדו המנהל היליכים לפי פרק זה בשל אותן הוראה, ואם הוגש כתוב אישום בניסיבות האמורויות בסעיף קטן (ב) לאחר שהמפר שילם עיצום כספי, יוחזר לו הסכום ששולם, בתוספת הפרשי העמלה וריבית מיום תשלום הסכום עד יום החזרתו.

פרק ז': הוראות שונות

.48 השר ממונה על ביצוע הוראות חוק זה והוא רשאי, באישור ועדת הפנים והגנת הסביבה ביצוע ותקנות של הכנסת, להתקין תקנות לביצועו.

¹² ס"ח התשנ"ח, עמ' 226.

49. השה, לאחר התיעיצות עם שר הביריאות ושר החקלאות ופיתוח החקלאות ובאישור והגנת הסבيبة של הכנסת, רשאי, בצו, לשנות את התוספות, ובלבך שלא יכלול בתוספות בעלי חיים שהם חיית בר מוגנת או ערך טבע מוגן.

50. השה, באישור ועדת הפנים והגנת הסבيبة של הכנסת, רשאי לקבע אגרות بعد בחינות, بعد הגשת בקשה להכרה בתכנית הכרה או בהשתלמות, בודד הגשת בקשה לישון או להיתר מיוחד לפי סעיף 58 או לחידשו, בודד השתתפות בהשתלמויות לפि הוראות סעיף 17 או לפי הוראות סעיף 58(ד)(ג), ואגרות רישיון או אגרת היתר מיוחד.

51. (א) על גבייה קנסות ועייצומים כספיים לפי חוק זה יחול חוק המרכז לגבייה קנסות, אגרות וחותמות, התשנ"ה-1995.¹³
 (ב) קנס ועייצום כספי שהוטלו לפי חוק זה ישולמו לкрן לשמרות הניקיון כמשמעותה בחוק שמרות הניקיון, התשמ"ד-1984.¹⁴

52. (א) הוראות חוק זה לא יחולו על הדברה של מזוקים על גופם של בני אדם או של בעלי חיים, על הדברה לצרכיהם חקלאיים עצמאים במיזוגים לצורך הפקת תוצרותם לשיווק ובמתקנים שבהם נעשית בצחחים כאמור פעילות טיפול בתוצרת חקלאית, ועל הדברה במתקנים המשמשים לנידול בעלי חיים, לעניין זה, "פעילות טיפול בתוצרת חקלאית" – גידול, קטיף ואיסוף של תוצרת חקלאית מן הצומח וכן אחסון במתקני החקלאי, מזון, אריהה וסימון של תוצרת כאמור, כשהיא טרייה לאחר הקטיף או האיסוף ובלא עיבויו, וכן פעולות הבחה או חיתוך שמתבצעות בבית אריהה של ירקות או פירות לפי חוק לפיקוח על ייצור העמלה ושיווקו, התשע"א-2011.¹⁵

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), נקבע בהוראה לפי דין כי פעללה מסויימת שההוראות לפי אותו סעיף קטןחולות עליה, תבוצע בידי מדבר בלבד, יחולו הוראות חוק זה על אותה פעללה, בשינויים המחויבים.

(ג) אין בהוראות חוק זה כדי לגרוע מההוראות כל דין אחת, לרבות כל דין שעוניינו שמרית הטבע, הגנה על בעלי חיים, שימוש בחומריו הדברה, הדברה לצורך מניעת הפעזה של מחלות, ובכלל זה מחלות מבעלי חיים במקום החזקתם, או בטיחות בעבודה, ובכלל זה דין אללה:

- (1) חוק ארגון הפיקוח על העבודה, התשי"ד-1954;¹⁶
- (2) פקודת הכלבת, 1934;¹⁷
- (3) פקודת בריאות העם, 1940;¹⁸
- (4) חוק להגנת חיית הבר;
- (5) חוק הגנת הצומח, התשט"ז-1957;¹⁹
- (6) חוק רישיון עסקים, התשכ"ח-1968;²⁰
- (7) פקודת הבטיחות בעבודה [נוסח חדש], התש"ל-1970;²¹

¹³ ס"ח התשנ"ה, עמ' 170.

¹⁴ ס"ח התשמ"ד, עמ' 142.

¹⁵ ס"ח התשע"א, עמ' 1075.

¹⁶ ס"ח התש"ה, עמ' 202.

¹⁷ ע"ר, 1934, תוס' 1, עמ' (ע) 242, (א) 242.

¹⁸ ע"ר, 1940, תוס' 1, עמ' (ע) 191, (א) 239.

¹⁹ ס"ח התשט"ז, עמ' 79.

²⁰ ס"ח התשכ"ח, עמ' 204.

²¹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש, 16, עמ' 337.

- (8) פקודת מחלות בעלי חיים [נוסח חדש], התשמ"ה-1985²²;
- (9) חוק החומרים המסוכנים;
- (10) חוק צער בעלי חיים (הגנה על בעלי חיים), התשנ"ד-1994²³;
- (11) חוק גנים לאומיים.
53. (א) חוק זה יחול על המדינה.
- (ב) הוראות סעיף 19 לחוק הגנת הסביבה יחולו לעניין חוק זה, בשינויים אלה: הנוהל המשמעותו באוטו סעיף ייקבע לאחר התיעצות עם שר המזינה כהוגדרתו בסעיף 10 לאותו חוק; נהיל ראשון כאמור ייקבע בתוך 90 ימים מיום פרסום של חוק זה.
54. תיקון חוקathi משפט לעניינים מינהליים, התש"ס-2000²⁴, בתוספת הראונה, בפרט, 21 משפט לעניינים מינהליים – מס' 95
- (28) חוק הסדרת העיסוק בהדרה תברואית, התשע"ו-2016.²⁵
55. תיקון חוק הגנת הסביבה (סמכויות פיקוח ואכיפה), התשע"א-2011 –
- (1) בסעיף 2, אחרי הגדירה "כל תחבורה" יבוא:
- "מוניה הגנת הסביבה" – מוניה שמונה לפי סעיף 4א; "
- (2) בכותרת פרק ב', בסופה יבוא "ומוניה הגנת הסביבה";
- (3) בסעיף 3, אחרי "בתוספת" יבוא "הראונה";
- (4) בסעיף 4, בכותרת השוליים, בסופה יבוא "מפקח הגנת הסביבה";
- (5) אחרי סעיף 4 יבוא:
- השר רשאי למנות, מבין עובדי משרד, מוניה הגנת הסביבה
שיהיו נתונות להם הסמכויות לפי סעיף 5, כולל או חלן, לשם
ביצוע הוראות לפי החקוקים המונויים בתוספת השנייה,
כולם או חלקם.
- תנאים למוניה מוניה 4.4. מוניה של מוניה הגנת הסביבה
- לא ימונה מוניה הגנת הסביבה לפי הוראות סעיף 4א, אלא אם כן מתקיים בו כל אלה:
- (1) הוא לא הורשע בעברה שמאטה מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי, לדעת השה, להיות מוניה הגנת הסביבה;
- (2) הוא קיבל הכשרה מתאימה בתחום הסמכויות שהוא נתנות לו לפי סעיף 5, כפי שהורה השר;
- (3) הוא עומד בתנאי.BindingSource ונוספים כפי שהורה השר;'
- (6) בכותרת פרק ג' בסופה יבוא "ומוניה הגנת הסביבה";
- (7) בסעיף 5, בכל מקום, אחרי "בתוספת" יבוא "הראונה או בתוספת השנייה" ואחרי "מפקח הגנת הסביבה" יבוא "או מוניה הגנת הסביבה";
- (8) בסעיף 6, אחרי "בתוספת" יבוא "הראונה";

²² ס"ח התשמ"ה, עמ' 84.

²³ ס"ח התשנ"ד, עמ' 56.

²⁴ ס"ח התש"ס, עמ' 190; התשע"ג, עמ' 533.

²⁵ ס"ח התשע"א, עמ' 738; התשע"ד, עמ' 394.

(9) **בסעיף 8 –**

- (א) בcourtת השוללים, בסופה יבוא "וממונת הגנת הסביבה";
(ב) אחרי סעיף קטן (ג) יבוא:

"(ד) הוראות סעיף קטן (א) יהולו גם על ממונת הגנת הסביבה, בשינויים המחויבים ובשינוי זה: בפסקה (1), חסיפה החל במילה "ולובש" – לא תחול:";

(10) בסעיף 8(ב), אחרי "בתוספת" יבוא "הוראה";

(11) בסעיף 11, אחרי "מפקח הגנת הסביבה" יבוא "או ממונת הגנת הסביבה";

(12) בסעיף 12, אחרי "מפקח הגנת הסביבה" יבוא "או ממונת הגנת הסביבה";

– (13) בסעיף 13 –

(א) בסעיף קטן (א), בכל מקום, אחרי "מפקח הגנת הסביבה" יבוא "או ממונת הגנת הסביבה";

(ב) בסעיף קטן (ב), אחרי "המפקח" יבוא "או ממונת, לפי העניין";

(14) בסעיף 14, אחרי "מפקח הגנת הסביבה" יבוא "או ממונת הגנת הסביבה" ובמקומות "את זימנו לחקירה" יבוא "הפעלת סמכויות הפקוח והאכיפה כלפיו לפי חוק זה";

(15) בסעיף 15, אחרי "מפקח הגנת הסביבה" יבוא "או ממונת הגנת הסביבה";

– (16) בסעיף 16 –

(א) בסעיף קטן (א) –

(1) בראשה, אחרי "למפקח הגנת הסביבה" יבוא "או למוניה הגנת הסביבה";

(2) בפסקה (1), אחרי "למפקח" יבוא "הגנת הסביבה או למוניה הגנת הסביבה";

(3) בפסקה (2), אחרי "מפקח הגנת הסביבה" יבוא "או ממונת הגנת הסביבה" ואחריו "למפקח" יבוא "למומונה";

(ב) בסעיף קטן (ב), אחרי "למפקח הגנת הסביבה" יבוא "למוניה הגנת הסביבה" ובמקומות "המפקח בך" יבוא "אותו בך";

– (17) בסעיף 38 –

(א) בcourtת השוללים, אחרי "התוספת" יבוא "הוראה והתוספת השנייה";

(ב) האמור בו יסמן "(א)" ובו, אחרי "התוספת" יבוא "הוראה";

(ג) אחרי סעיף קטן (א) יבוא:

"(ב) השר רשאי לשנות את התוספת השנייה, בצע, בהסכמה השר המוניה על החיקוק שלגביו מתבקש השינוי, ובאישור ועדת הפנים והגנת הסביבה של הכנסת.";

(18) בסעיף 39, אחרי "מפקח הגנת הסביבה" יבוא "או ממונת הגנת הסביבה";

(19) בסעיף 40, בכל מקום, אחרי "בתוספת" יבוא "הוראה";

(20) בסעיף 41(ב), אחרי "בתוספת" יבוא "הוראה ו בתוספת השנייה";

– (21) בתוספת –

(א) בכותרת, אחרי "תוספת יבוא" "ראשונה";

(ב) אחרי פרט 25 יבוא:

26. חוק הסדרת העיסוק בהדרכה תברואית, התשע"ו-2016²⁶;

(22) אחרי התוספת הראשונה יבוא:

"תוספת שנייה"

(סעיף 4א)

1. חוק הסדרת העיסוק בהדרכה תברואית, התשע"ו-2016.

פרק ח': תחילה והוראות מעבר

56. תחילתו של חוק זה ביום כ"ד באيار התשע"ו (1 ביוני 2016) (להלן – יום התחילה).

הוראות מעבר
לענין חובת רישוי

57. (א) בפרק זה –

"חרקים" –حركات המוניות בתוספת הראשונה ובתוספת השנייה;

"מכרסמים" – מכרסמים המוניות בתוספת הראשונה ובתוספת השנייה;

"תקנות הדרכת מזיקים" – תקנות רישוי עסקים (הדרכת מזיקים), התשל"ח-1975²⁶,
בנוסחן עבר יום התחילה.

(ב) מי שערב יום התחילה היה בידו היתר לפי תקנות הדרכת מזיקים כמפורט
בפסקאות שלහלן, יראו אותו כמי שיש בידו רישוי מדבר המניין לצר אותו היה, עד
תום תקופת ההיתר שבידו או עד תום שלוש שנים מיום התחילה, לפי המאוחר, אלא
אם כן הרישוי בוטל או הותלה קודם לכן לפי הוראות חוק זה:

(1) היתר קטילת חרקים בלבד – רישוי מדבר מבנים ו בשיטה פתוחה המוגבל
להדרבת מזיקים שהם חרקים;

(2) היתר קטילת מכרסמים בלבד – רישוי מדבר מבנים ו בשיטה פתוחה המוגבל
להדרבת מזיקים שהם מכרסמים;

(3) היתר קטילת חרקים וה היתר קטילת מכרסמים – רישוי מדבר מבנים
ובשיטה פתוחה;

(4) היתר איוד – רישויון מדבר באוזה.

(ג) על חידוש רישויון של מי שירותים אותו כמי שיש בידו רישוי מדבר לפי הוראות
סעיף קטן (ב), יהולו החזראות לפי חוק זה; ואולם חידוש הרישויון של מי שירותים אותו
כמי שיש בידו רישויון מדבר כאמור בפסקאות (1) או (2) שבסעיף קטן (ב) יהיה רק
לרישויונות כמפורט באוthon פסקאות, לפי העניין, אלא אם כן התקיימו בבקשת חידוש
הרישויון התנאים לפי חוק זה לקבלת רישויון אחר.

58. (א) על אף האמור בסעיפים 3 ו-6, מי שערב يوم התחילה עבר לעבוד הדרכה כהגדתו
בתקנות הדרכת מזיקים (פרק זה – עובד הדרכה) רשאי לסייע למדבר ביצוע
הדרבה ומדבר רשאי להסתיע בעובד הדרכה כאמור, גם אם לא מתקיים התנאים
שבסעיף 6, עד תום שלוש שנים מיום התחילה, וימשיכו לחול לגבי המדבר המסתיע
ועובד הדרכה הוראות סימן ה' לפרק ג' לאותן תקנות בשינויים המחויבים ובשינוי
זה: הסמכויות הנთונות למנהל לפי תקנה 40 יהיו נתונות לרשם לאחר התיעצות עם
הוועדה המייעצת.

²⁶ ק"ת התשל"ח, עמ' 1184.

(ב) על אף האמור בסעיף 7(א)(א), הרשם רשאי להכיר בתוקופת עבודה של עובד הדобра לעניין עסק בפעולתה כאשרו היה בידי רישון, וב└בד שהוכיח, להנחת דעתו של הרשם, כי עבד אכן עבר יום התחיליה במשך חמישה שנים לפחות, באופן מקצועי מספק.

(ג) על אף האמור בסעיפים 3 ו-6, הרשם רשאי לחתם היתר מיוחד לביצוע פעולות הדобра מסוימות כמפורט להלן, גם אם לא מתקיימים התנאים לפי סעיף 6, בלבד שהתקיימו התנאים בסעיף קטן (ד):

(1) למי שהעסק ערבות יום התחיליה ברשות מקומית בעבור הדобра במשך עשר שנים לפחות – היתר מיוחד לביצוע פעולות הדобра מסוימות במסגרת עבודתו ברשות המקומית; תוקפו של ההיתר המיוחד יהיה עד ליום שבו ייחל עובד הדобра שניתן לו ההיתר לעבד ברשות המקומית שבה עבד בעת קבלת ההיתר אלא אם כן בוטל קודם לכך;

(2) למי שהעסק ערבות יום התחיליה בעבור הדобра במשך עשר שנים לפחות, ובתוך שבע שנים מיום התחיליה הוא עשוי להגיע לגיל הפרישה בהתאם לחוק גיל פרישה, התשס"ד-2004²⁷ – היתר מיוחד שתוקפו יהיה לתקופה שיקבע בו הרשם, אשר לא תפחית משנה, והוא ניתן מחדש לתקופות נספנות, בלבד שסק

כל התקופות לא יעלה על שבע שנים מיום שניתן ההיתר לראשונה; הרשם יכול בהיתר המיוחד פועלות בעלות סיון נמוך לציבור ולטביה, ולענין עובדי הדобра ברשויות מקומיות – פועלות הנעשות על ידי הרשות המקומית לשם מילוי תפקידיה על פי דין, והיכול בכך שקבע השם בצו לעניין זה.

(ד) (1) היתר מיוחד כאמור בסעיף קטן (ג) ניתן אם התקיימו כל אלה:

(א) עובד הדобра הגיע לשם בתוך שנה מפרסום הצו כאמור בסעיף קטן (ג) בקשה להיתר מיוחד, שתכלול מידע ומסמכים המעידים על עבודתו וניסיונו בפעולת הדобра, וראשי הרשם לבחון את קיומו ביצוע עבודות כאמור טרם מתן ההיתר המיוחד;

(ב) עובד הדобра לא הורשע בעבירה פלילית אשר מפאת מהותה, חומרתה או נסיבותיה אין הוא ראוי לקבל היתר מיוחד;

(ג) עובד הדобра מקבל הנהיות לביצוע העבודות מדבר בעל רישון מתאים לפי חוק זה.

(2) הרשם ירשום במרשם לפי סעיף 3 ועובד הדобра שניתן לו היתר מיוחד לפי סעיף זה.

(3) הרשם יהיה רשאי להנתן את היתר המיוחד בתנאים, לרבות לעניין השתתפות בהשתלמותו.

(4) הוראות חוק זה, למעט הוראות סעיפים 6, 4, 3, 9, 17, 21, 22, יחולו על מי שבידו היתר מיוחד לעניין פועלות הדобра שנקבעו בהיתר המיוחד שניתן לו, כאשרו היה בידי רישון מדבר בשינויים המחויבים ולפי העניין.

59. (א) על אף האמור בסעיף 7(א)(4) –

(1) עד תום ישנה חודשים מיום התחיליה, רשאי הרשם לחתם רישון מדבר לבקשת אף אם לא קיבל הכשרה כאמור בסעיף 7(א)(4), בלבד שעמד בבחינות שערף הרשם, כאמור להלן:

הוראת מעבר לעניין בחינות

²⁷ ס"ח התשס"ד, עמ' .46

- (א) רישיון מדבר במבנים ובשתח פתוח המוגבל להדרות מזיקים שהם חרקיים בלבד – מי שעמד בבחינות שנערכו לפי הוראות תקנה 22 לתקנות הדברת מזיקים והתוספת השניה לאוthon תקנות;
- (ב) רישיון מדבר במבנים ובשתח פתוח המוגבל להדרות מזיקים שהם מכרסמים בלבד – מי שעמד בבחינות שנערכו לפי הוראות תקנה 22 לתקנות הדברת מזיקים והתוספת השלישית לאוthon תקנות;
- (ג) רישיון מדבר במבנים ובשתח פתוח – מי שעמד בבחינות שנערכו לפי הוראות תקנה 22 לתקנות הדברת מזיקים, התוספת השניה והתוספת השלישית לאוthon תקנות;
- (ד) רישיון מדבר באיזוד – מי שעמד בבחינות שנערכו לפי הוראות תקנה 22 לתקנות הדברת מזיקים והתוספת הריביעית לאוthon תקנות:
- (2) כל עוד לא הותקנו תקנות לפי סעיף 7(א)(4), אך לא יאוחר מתום שלוש שנים מיום התחיללה, רשאי הרשם לחת רישיון מדבר לבקשתו, אף אם לא קיבל הכרה כאמור בסעיף 7(א)(4). ובכלל שעדם בבחינות שער הרשם לעניין הרישיון שביקש, בהתאם לדרישות נושא הבדיקה ומתקוננת שיפורם הרשם באמצעות האינטרנט של המשרד, ואשר יועמדו לעיון הבדיקה ממשרד לא יאוחר מארבעה חודשים מיום התחיללה; והודעה על פרסום הרשימה תפומס ברשותו.
- (ב) כל עוד לא הותקנו תקנות לפי סעיף 50, תשלום אגרה בעבור השתתפות בבחינות כמפורט להלן:
- (1) בעבור בוחינות לרישיון מדבר בדירות, לרישיון מדבר צבאי ולהיילר מיוחד כאמור בסעיף 58 – 150 שקלים חדשים;
 - (2) בעבור בוחינות לרישיון מדבר במבנים ובשתח פתוח ולרישיון מדבר באיזוד – 300 שקלים חדשים.
- (ג) מי קיבל רישיון לאחר שעמד בבחינות לפי פסקאות משנה (א) או (ב) שבסעיף קטן (א)(1), ובקיש לחדש את רישיונו, יהודש רישיונו כמפורט בתוקן פסקאות משנה, לפי העניין, אלא אם כן התקיימו בו התנאים לפי חוק זה לקלט רישיון אחר.
60. (א) כל עוד לא הותקנו תקנות לפי סעיף 7(ב) אך לא יאוחר מתום שלוש שנים מיום התחיללה, תוגש בקשה לרישיון מדבר או לחירשו לרשם, בטופט בקשה שיפורם הרשם באמצעות האינטרנט של המשרד ואשר יועמד לרשות הבדיקה גם בלשכות המחוויות של המשרד; הבקשה תוגש בשני עותקים ויצוורפו אליה כל המסמכים הנדרשים.
- (ב) כל עוד לא הותקנו תקנות לפי סעיף 50 בעבור הגשת בקשה לממן רישיון או לחידושו, תשלום אגרה כמפורט להלן:
- (1) בעבור רישיון מדבר בדירות, לרישיון מדבר צבאי והיילר מיוחד כאמור בסעיף 58 – 250 שקלים חדשים;
 - (2) בעבור רישיון מדבר במבנים ובשתח פתוח ורישיון מדבר באיזוד – 500 שקלים חדשים.
61. החובות, הגבלות והתנאים שנקבעו בתקנות 6 עד 13 ו-14(א) עד (ג) (ר'(1), 41, 42 ו-44) לתקנות הדברת מזיקים, יראו אותם, בשינויים המחויבים, לעניין חוק זה, לרבות לעניין פרקים ה' ויו', כחובות, הגבלות ותנאים החלים על מדבר וועל מפעיל שנקבעו לפי סעיף 16(א) לחוק זה, כל עוד לא שונו או בוטלו לפי חוק זה, אך לא יאוחר מתום שלוש שנים מיום התחיללה.

תקנות ראשונות 62. תקנות ראשונות לפי סעיף 16(א), בעניינים המפורטים בו, יותקנו תוך שלוש שנים מיום התחילה.

טופסת ראשונה

(ההגדרה "מזיקים" שבסעיף 2
וההגדרות "חרקים" ו"מכרסמים" שבסעיף 57)

בთופסת זו –

"מבנה" – מבנה מכל סוג שהוא, לרבות בית מגורים, מחסן ומבנה זמני וכן חצר הצמודה להם שאינה מיועדת לשימוש הציבור מרכיבות ביוב ציבוריות, כל תחבורה ומכלול להאחסון;

"תחום יישוב" – מבנים ושטחים פתוחים המצויים באזור בניו המשמש בני אדם, דרך קבע, למגורים, תעסוקה, מסחר או פנאי, לרבות שטח פתוח במרחב של עד 25 מטרים מהמבנה הקיון באותו אורה, וכן אזורים המשמשים את הציבור דרך קבע לפעילויות פנאי, כגון חניוני נופש ופארקים, גם אם הם מחוץ בתחום האזור הבניי כאמור, והיכול למעט סביבה טבעית.

חלק א' – חסרי חוליות

1. חרקים הגורמים למפגע – מעביריו מחלות ומווצצי דם

- (א) זבוב הבית;
- (ב) זבובי חול;
- (ג) יתושים מווצצי דם;
- (ד) פרעושים – כהם בתחום יישוב;
- (ה) פשפש המיטה – כשהוא במבנה;
- (ו) קרציות וקרציניות – כהם בתחום יישוב.

2. חרקים הגורמים למפגע – עוקצים וארטיסים

- (א) דבורת הדבש הננסית;
- (ב) נמלים אש;
- (ג) נמלים נודדיות;
- (ד) צרעה מזרחתית, צרעה גרמנית וצראעת פלך – כשהן בתחום יישוב;
- (ה) תחלוכן האורן.

3. מזיקים הגורמים לאין-נוחות – חרקים

- (א) זבוביبشر, כגון בוהקן בחול – כהם בתחום יישוב;
- (ב) זבובי רפואי, כגון זבוב הבית הקטן – כהם בתחום יישוב;
- (ג) נמלים – כשהם במבנה;
- (ד) פסוקאים – כהם במבנה;
- (ה) תיקן אמריקני, תיקן גרמני ותיקן בתים (תיקן פסים חום) – כהם במבנה.

4. מזיקים אחרים הגורמים לאין-נוחות

- (א) חילזון אפריקני ענק.

5. חרקים הגורמים למטרד – מזיקים לרביוש

- (א) חיפושים מזיקות לרביוש כגון חיפושים עז, נייר بد ועור – כשהן במבנה;
- (ב) טרמייטים – כשהם בתחום יישוב;
- (ג) עשי בגדים – כשהם במבנה.

6. חרקים הגורמים למטרד – מזיקים למויצרים מעובדים שהם מזין

- (א) אקריות ופסוקאים – כשהם במבנה וכשהם נלויים למזיקים אחרים;
- (ב) חיפושים מחסן – כשהן במבנה;
- (ג) עשי מזון – כשהם במבנה.

חלק ב' – חוליותניים הגורמים למפגע או למטרד

7. מברסמים הגורמים למפגע או למטרד

- (א) חולדת החוף וחולדה מצויה – כשהן בתחום יישוב;
- (ב) עבר מצוי – כשהוא בתחום יישוב.

8. חוליותניים אחרים הגורמים למפגע או למטרד

- (א) דרור הבית – כשהוא בתחום יישוב;
- (ב) יונת הבית – כשהיא בתחום יישוב;
- (ג) עורב הודי ועורב אפור – כשהם בתחום יישוב.

חלק ג' – מזיקים בתנאים מיוחדים

9. חרקים

- (א) פרוקי רגליים ארטיסים או עוקצים כגון עקרבים, עכביים ונDELים – כשהם בבית מגוריים ובಚצרים האזמודים לו או כשהם מופיעים במופע חריג והמוני בשטחים פתוחים בתחום יישוב;
- (ב) דבורת הדבש – כאשר נחיל שלה מתנהל במבנה ולא ניתן לנקט אמצעים לסילוקו לפי דין אחר;
- (ג) אוכלוסייה של פרוקי רגליים מאותו המין כגון טחביות, רבי רגל, פשפשים, או סרchan חום – כשהיא מופיעה במופע חריג והמוני בתחום יישוב, במקום שבו היא גורמת בפועל למטרה.

10. מברסמים

- (א) אוכלוסייה של מברסמים מהמינים מריוון מצוי, נברן, חולד או נוטריה – כשהיא מופיעה בתחום יישוב.

תוספת שנייה

(סעיף 4)

1. חרקים

- (א) דבורת הדבש;
- (ב) טרמייטים;

- (ג) פשפש המיטה;
 (ד) תהלוכן האורן.

אבי גבאי השר להגנת הסביבה	בניימין נתניהו ראש הממשלה
יולי יואל אדלשטיין יוושב ראש הכנסת	ראובן ריבלין ראש עיריית נסיא המדינה

חוק חופשה שנתית (תיקון מס' 15 והוראת שעה), התשע"ו-2016*

- תיקון סעיף 3
1. בחוק חופשה שנתית, התשי"א-1951¹ (להלן – החוק המקורי), בסעיף (א) –
 (1) בפסקה (1), במקום "מ-4" יבוא "מ-5" ובמקום "14" יבוא "16";
 (2) פסקה (2) – תימחק.
2. (א) תחילתו של סעיף 1 ביום ג' בטבת התשע"ז (1 בינואר 2017) (להלן – יום התחיליה).
 (ב) בתקופה שמיoms כ"ה בסיוון התשע"ו (1 ביולי 2016) ועד ליום התחיליה יקראו את סעיף (א)(1) לחוק המקורי כך שבמקום "14" יבוא "15".
- תחילה והוראת
שעה

יולי יואל אדלשטיין יוושב ראש הכנסת	רاؤן ריבלין ראש עיריית נסיא המדינה
בניימין נתניהו ראש הממשלה ושר הכלכלה והתשתיות	

* התקבל בכנסת ביום כ"ט בשבט התשע"ו (8 בפברואר 2016); הצעת החוק ודברי הסבר פורסמו בהצעות חוק הכנסת – 613, מיום ב"ג בטבת התשע"ו (4 בינואר 2016), עמ' .32.
¹ ס"ח התשי"א, עמ' 234; התשע"ה, עמ' .603.